

Lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten;

utfärdad den 19 juni 2014.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Denna lag innehåller föreskrifter för genomförande av bestämmelser om kännetecken enligt följande internationella konventioner och protokoll i den internationella humanitära rätten:

1. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående förbättrande av sårades och sjukas behandling vid stridskrafterna i fält (SÖ 1953:14),

2. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående förbättrande av behandlingen av sårade, sjuka och skeppsbrutna tillhörande stridskrafterna till sjöss (SÖ 1953:15),

3. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående skydd för civilpersoner under krigstid (SÖ 1953:17),

4. Tilläggsprotokoll I den 8 juni 1977 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter (SÖ 1979:22),

5. Tilläggsprotokoll II den 8 juni 1977 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i icke-internationella väpnade konflikter (SÖ 1979:23),

6. Tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken,

7. Haagkonventionen den 14 maj 1954 om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt jämte tilläggsprotokoll (SÖ 1985:7).

Skyddade kännetecken

2 § Följande kännetecken är skyddade enligt denna lag:

1. ett märke som består av ett rött kors mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda korset” eller ”Genèvekorset”,

2. ett märke som består av en röd ram i form av en kvadrat ställd på sin spets mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda kristallen”,

3. ett märke som består av en röd halvmåne mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda halvmånen”,

¹ Prop. 2013/14:129, bet. 2013/14:UU25, rskr. 2013/14:323.

4. ett märke som består av ett rött lejon och en röd sol mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda lejonet och solen”,
5. ett märke som utmärker civilförsvaret och som består av en liksidig blå triangel mot orangefärgad bakgrund,
6. ett märke som utmärker anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter och som består av tre lysande orangefärgade cirklar placerade på samma axel,
7. ett märke som utmärker kulturegendom och som består av en vapensköld med spetsen nedåt och med ett blåvitt snedkors, eller en kombination av tre upprepade sådana märken i en triangel.

Tillåten användning av kännetecknen

3 § Kännetecknen i 2 § får användas offentligt endast om det är förenligt med 4–8 §§, allmän folkrätt och bestämmelser om kännetecknen i de konventioner och protokoll som anges i 1 §.

4 § Militär sjukvård och militär sjukevårdspersonal får använda kännetecknen i 2 § 1–4.

Svensk militär sjukvård och sjukevårdspersonal får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Ett kännetecken i 2 § 2–4 får dock användas tillfälligt om det kan förstärka skyddet.

5 § Internationella rödakorsorganisationer och nationella föreningar som är knutna till dem får använda kännetecknen i 2 § 1–4.

En svensk nationell förening får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Kännetecknet i 2 § 2 får dock användas tillfälligt om detta på grund av särskilda omständigheter är påkallat för att underlätta arbetet. Om föreningen biträder den militära sjukvården, får föreningen därutöver tillfälligt använda ett kännetecken som den militära sjukvården tillfälligt använder för att förstärka skyddet enligt 4 § andra stycket.

Första stycket gäller också för andra föreningar som har till uppgift att biträda den militära sjukvården under en väpnad konflikt. En svensk förening får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Tillståndet får också avse tillfällig användning av ett annat kännetecken som den militära sjukvården tillfälligt använder för att förstärka skyddet enligt 4 § andra stycket.

6 § Civil sjukvård får använda märkena i 2 § 1–4 under en väpnad konflikt.

Svensk civil sjukvård får använda endast märket i 2 § 1. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Om det finns särskilda skäl och föreningen Svenska Röda Korset har lämnat samtycke, får svensk civil sjukvård använda märket i 2 § 1 för utmärkning i fredstid av fordon som används som ambulanser och för att visa hjälpstationer som uteslutande är avsedda för avgiftsfri vård av sårade och sjuka. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7 § Sjukvård och sjukavårdspersonal som deltar i en insats under Förenta nationernas överinseende får gemensamt använda ett av kännetecknen i 2 § 1–4.

Svensk sjukvård och sjukavårdspersonal får använda ett sådant gemensamt kännetecken endast om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har lämnat samtycke till det.

8 § Kännetecknen i 2 § 5–7 får användas endast efter tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Straffansvar

9 § Den som i strid med denna lag använder ett kännetecken i 2 § för varor, tjänster eller verksamheter eller för utmärkning på skyltar, anslag eller liknande döms för otillåten användning av kännetecknen i den internationella humanitära rätten till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som i näringsverksamhet på annat sätt använder ett sådant kännetecken i strid med denna lag.

Första stycket gäller också den som använder ett kännetecken som kan förväxlas med ett kännetecken i 2 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

Bemyndigande

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för prövningen av ansökningar om tillstånd att använda ett kännetecken enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs lagen (1953:771) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m.

2. Bestämmelserna om användning av de kännetecknen som avses i 2 § 3 och 4 ska inte tillämpas i förhållande till varu- eller näringskännetecknen som har registrerats eller använts före ikraftträdandet av den upphävda lagen.

3. Bestämmelserna om användning av de kännetecknen som avses i 2 § 2, 6 och 7 ska inte tillämpas i förhållande till varu- eller näringskännetecknen som har registrerats eller använts före ikraftträdandet, under förutsättning att användningen inte ger intryck av att ske i skyddande syfte under en väpnad konflikt.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

BEATRICE ASK
(Justitiedepartementet)

